

ma exscinderetur, & cum ea tum species tum spes Reipubl. concideret. Ita eleganter Grotius L. I. de J. B. & P. c. I. §. 7. Ceremonialis desit, veluti umbra, veniente corpore, Hebr. VIII. 13. X. 1. (2. absolutè de lege positiva morali: Lex divina prohibens licentiam divortiorum, fuit dispensata: Lex divina prohibens licentiam divortiorum fuit divina positiva moralis: E. quædam lex divina positiva moralis fuit dispensata. Majorem probamus è Matth. XIX. Minor, post Thomam 1. 2. qv. 102. art. 5. ad. 3. aliosqve Scholasticos & Moralistas non paucos est B. Hülsemanni Breviar. cap. XXI. Th. 8. Confer Compend. J. N. part. 2. pag. 182. Ut nihil dicamus de prohibitione polygamix, quam ad Jus positivum divinum Idem refert Theologus cum aliis, indeqve in V. T. capax fuit dispensationis. Vid. iterum Comp. part. I. p. 65. & part. II. p. 178.

§. XXIV.

2) huma-
num.

Jus omne positivum humanum tam intensivè quam extensivè minoris est, quam Jus N. rigoris. Amplissima hæc est assertio, complexa non tantum omne Jus positivum humanum, sed & omnis rigoris species, in quibus remissio aliqua fieri potest. Nec tamen in genere opus est prolixâ probatione. Certum enim est, illud intensivè deficere, cum latum sit ab hominibus, qui solas circumstantias patentes cognoscendo penetrant; indeqve solis etiam illis si bonæ fuerint contentum sit, ulteriorem autem latentemqve in intentione bonitatem Deo, ejusqve juribus positivis & Naturalibus exigendam relinquat. Indifferentes verò actiones cum unice dirigat ipsumqve ex arbitriô Legislatoris sui dispensari, mutari, abrogari possit, extensivè quoque tam ratione objecti, quam durationis cum Jure N. haud paria facere potest.

§. XXV.

Magna profecto claraqve hæc sunt indicia minoris in Jure positivô humanô rigoris; aliud tamen idqve præcipuum in eò consistit, quod nonnunquam eandem rem aut actionem, quam J. N. præcipit aut prohibet, jus positivum humanum aliter fieri permittat, nec tamen habeatur pro injusto. Cum autem à rigore Juris naturæ jus positivum humanum haud possit abire magis, digna hæc est observatio, quam exemplis declaremus. Ea verò cum sint varia & multa, nos pauca tantum seligemus, quorum aliqua ad Rempublicam vel pacis vel belli tempore, aliqua ad societates simplices

plices